



Nostre Ideal

PERIÒDIC DE CULTURA

Redacció i Administració:
Berenguer III, 8

Preu de l'exemplar
15 cèntims

Si els autors són responsables llurs autors

El futur any polític

Gran ha estat l'enrenou que en aquests darrers dies han promogut els rumors d'una propera convocatòria d'eleccions.

Segons els que han pres més consistència d'aquests, el Govern decidit a retornar la legalitat i la normalitat al país, té determinat fer celebrar pel vinent febrer eleccions municipals; per l'abril eleccions de diputats provincials i de diputats a Corts pel juny. Davant d'aquestes Corts compareixeria l'actual Govern dictatorial sols per a donar compte de la seva actuació i deixaria després d'això el lloc al seu successor que hauria de donar el resultat de les eleccions.

I aquests rumors en la seva part més fonamental han estat confirmats. S'ha dit oficiosament que pel setembre vinent es reuniria unes Corts i el general Primo de Rivera en unes declaracions recents ha manifestat que abandonava el projecte de nova Constitució i que prepararia pel setembre vinent una Assemblea popular amb veu i vot de totes les tendències. Tanta saliva com es va gastar en la secció primera de l'Assemblea per a discutir i tanta tinta per a redactar i comentar l'ara difunt avant-projecte constitucional!

Sembla doncs que anem a començar un nou any polític ben crític i ben interessant.

Es de creure que els antics partits de torn, el liberal i el conservador, desfets i esmicolats des d'abans ja de 1917 no seran, gràcies a Déu, mai més instruments aptes per a monopolitzar la governació de l'Estat.

Caldrà donar, si us plau per força, una nova base a la política del país i nosaltres creiem que tant si abandona com no el Directori tot intent de reforma constitucional, a la curta o a la llarga, la Constitució de l'any 1876 haurà d'ésser modificada. Aquesta modificació era una aspiració popular ja quan l'Assemblea

de Parlamentaris, en el 1917 i ara, després del trosejament total dels partits de torn, sense que n'hagin aparegut d'altres de prou forts per a substituir-los no es veu a la vella Constitució aptitud per a assegurar una política una mica estable. Caldrà pensar en unes altres normes.

Es diu si les eleccions municipals i provincials es faran, quan se portin a cap, d'acord amb les disposicions dels Estatuts municipals i provincials decretats pel Directori i que les de diputats a Corts hauran d'ésser pel sistema de la representació proporcional, prenent les actuals províncies per districtes.

No hi ha, trobem, res que dir a aquestes propostes si es dona, amb l'anticipació deguda i dins la llei, la deguda llibertat de propaganda per a totes les candidatures.

S'ha dit també que el general Primo de Rivera s'accontentarà en presidir imparcialment aquestes eleccions, sense presentar cap candidatura oficial. Si així ho feia escriuria en la Història un digne acabament de la seva dictadura. Tots recordem que va escalar el poder amb el programa de lliurar el país del jou de les oligarquies polítiques i si ara després de set anys de tenir-les apartades del poder i haver-les-hi fet perdre l'influència que dona l'exercici d'aquest, deixés al país pronunciar-se espontàneament, sense influir en pro ni en contra, és d'esperar que el cos electoral expressaria la seva vera voluntat i mereixeria el cap del Govern l'aplaudiment dels ciutadans.

Ara caldrà que aquests es comportin més patriòticament i més cultament de lo que acostumaven a fer abans del 13 de Setembre de 1923.

Cal, com ja deiem temps enrera des d'aquestes planes, que tots esdevinguem una mica polítics. Hem de parar un xic d'atenció en els assumptes-problemes públics de la nostra terra per a adquirir-ne una mica de coneixement i poder votar en la hora de les

eleccions amb consciència i tots, des del lloc que ocupem i segons les nostres condicions, hem de treballar i influir pel bé de la pàtria.

Així podrem proclamar ben alt els nostres drets a regir-nos democràticament.

Es un deure imitar lo bo

Fa poques setmanes, al llegir un periòdic local, vaig assabentar-me del bell gest d'un excel·lent professor, odontòleg també, i que té baix la seva direcció una Acadèmia de 1.^a i 2.^a ensenyança per a nois; fou tal gest l'oferiment d'ensenyar a llegir i a escriure a tots els homes aquells qui, per dessídia dels pares o per diverses contrarietats econòmiques, havien passat de l'adolescència a ésser homes analfabets, és a dir, sense ni tan sols conèixer les lletres. Potser a l'ocórrer tal cosa a la meua vila nadiua, al Vendrell, i ésser l'iniciador de tal idea el professor Martorell de la mateixa vila, fa que jo vegi les coses baix un punt de vista més benèvol i elevat, però jo crec digna de veritable elogi la idea de dit senyor, que sacrificant hores d'esplai, potser i tot hores per a ell de treball retribuït, vol ajudar als seus semblants per a que pugui arribar el dia en que frueixin de totes les íntimes satisfaccions que reporta en si el saber, no tement per altra part sortir de l'empresa «amb les mans al cap» com vulgarment es diu, doncs malauradament quasi totes les bones idees que s'inicien en molts pobles en pro de l'ensenyança, acaben, per poc interès del públic, convertides en fum.

Més, si simpàtic vaig trobar el desinterès del professor, molta més joia em causà, i crec més digna de lloança, la manera com han correspost els homes analfabets de la població, subscriuint-se en gran nombre a les lliçons gratuïtes, deixant apart preocupacions i demostrant la necessitat que en tenen de llegir i escriure. I talment, per poc que reflexionem, reconeixem lo trist que deu ésser no poguer convertir en paraules signes tan enigmàtics com són les lletres per als que no han après a conèixer-les i que tantes benaurances poden portar-nos quan venen dels éssers més volguts, i quan vergonyós que altri tingui de transmetre el seu significat, d'assabentar-se dels sentiments que en ells ens comuniquen. Com també del sofriment moral d'aquells que, essent

lluny de l'ésser estimat, de l'ésser escollit per a formar una dolça llar, tenen de recórrer a altri per expressar les tan sapiğudes, però delicioses sempre, paraules per transmetre escrivint tots els bells pensaments que l'amor suggereix i que tan bé demostrà Campoamor en la seva conegudíssima composició «Quién supiera escribir!»

Si a tots els pobles hi hagués qui sacrificant unes hores d'esplai es dediqués a ensenyar desinteressadament quiscuns dels propis coneixements a aquells que fins dels més elementals careixen, en pocs anys veuríem minvar en gran nombre els analfabets, vergonya d'una nació avançada, els quals, malgrat dels esforços dels governants, adquireixen encara en les estadístiques actuals una xifra massa elevada.

Quants vicis, quantes hores passades al cafè evitariem si tots hi poséssim una engruna de bona voluntat! I quina bona obra compliríem ensenyant desinteressadament a aquells que, per vergonya d'anar a estudi o falta de medis són ignorants! I quina íntima satisfacció per als que tan bella obra realitzessin!

MATILDE FOLCH

L'organització política suïssa

Ara que per aquí tant se parla de la nova organització que s'hagi de donar al país per al seu bon govern serà oportú que ens ocupem d'alguns models d'organització d'Estats.

Avui ens lleu de parlar de Suïssa.

Com se sap Suïssa és una confederació de vint-i-dos petits cantons que es troba situada en els Alps, entremig de França, Itàlia, Àustria i Alemanya. La seva superfície és de 41295 quilometres quadrats (una mica més gran que Catalunya que en té 32000) i la seva població en 1923 era de 3902000 ànimes.

D'aquests cantons que la componen la majoria tenen l'alemany per llengua però d'altres el francès com Ginebra i alguns com el Tessino l'italià. Cada una d'aquestes llengües és l'oficial dels cantons que la parlen i totes tres tenen el caràcter d'oficials de la confederació. Així els oficials de la mateixa les han de saber totes tres. En totes tres són redactades les lleis i disposicions del Poder federal i els bitllets del Banc federal, per exemple, porten la inscripció en tots tres idiomes.

Cada un dels cantons és sobirà en la seva vida interior. Cada un acorda les seves lleis;

tria els seus governants; administra la justícia i els seus tributs; organitza la seva ensenyança i té cura de totes les obres públiques que no siguin d'interès general de tota la Confederació. Es a dir, té al seu càrrec tot lo que no sigui expressament delegat al Poder central.

La diplomàcia; els afers estrangers; les carreteres d'interès general; els camins de ferro; les duanes i les legislacions civil, penal i social; els correus i l'exèrcit són a compte del Poder central.

Les contribucions directes són cobrades pels cantons i les indirectes pel Govern federal.

Cada cantó, sigui gran, sigui petit, elegeix de la manera i pel temps que vol, dos representants que formen, tots quaranta quatre, el Consell dels Estats o Senat.

El Consell nacional, una mena de Congrés, està format per 189 diputats elegits per sufragi universal i pel sistema de Representació proporcional. A cada cantó se n'elegeixen tants com quantes vegades té 25000 habitants.

Aquest Consell nacional i el Consell dels Estats són els que fan les lleis que regeixen per tota la Confederació i junts constitueixen l'Assemblea federal que és la que elegeix els set consellers del Consell federal; el poder executiu o sigui el Govern de Suïssa. Aquests consellers o ministres s'elegeixen cada tres anys després de les eleccions generals però acostumen a ésser reelegits si volen continuar en el seu lloc i no han descontentat amb la seva actuació al país. Generalment passen molts anys ocupant el mateix ministeri i arriben a tenir un gran coneixement i experiència del seu ram, cosa que no passava amb els ministres espanyols de l'antic règim, canviats tot sovint.

Per a representar la República i per a presidir les juntes o reunions més que per a imperar s'elegeix cada any el President i el Vis-President d'aquests set consellers i el Vis-President d'aquest any és el President de l'any vinent.

Les reformes de la Constitució no poden ésser portades a cap si no són aprovades pel vot popular directe de tot el poble o sigui per referendum.

Així Suïssa té resolt el problema de la cordial convivència de regions de llengua i escriptura diferents i cosa que no té Espanya té assegurada l'independència dels poders legislatiu (Corts) i executiu (Govern) actuant separatament l'un de l'altre i amb el prestigi de l'autoritat ben garantitzat disfruta d'un règim democràtic envejable.

Sorteig per als nostres subscriptors

VINT-I-SET PREMIS

Tindrà lloc el tercer diumenge de Gener, dia 19, prenent per base els números dels rebuts de subscripció del mes Desembre.

PREMIS

Primer: «Album Meravella».

Segon i tercer: «Les Dictadures» per Francesc Cambó.

Quart i cinquè: «Hostes vingueren....» per Joan Vallés i Pujals.

Sisè i setè: «La Terra» per Joan Prat.

Del vuitè al catorzè: «Somni d'una nit d'estiu» per W. Shakespeare.

Del quinzè al dissetè: «Dues comèdies» per Alfred de Musset.

Del divuitè al vint-i-dosè: «Històries de la carn i de la sang» per A. Esclasans

Del vint-i-tresè al vint-i-setè: «Tots els contes d'Apel·les Mestres, 2.^a sèrie».

El sorteig del dia 17 d'aquest mes donà el següent resultat:

Primer: Núm. 51.

Segon i tercer: Núms. 44 i 60.

Quart i cinquè: Núms. 71 i 22.

Sisè: Núm. 38.

Setè i vuitè: Núms. 32 i 5.

Novè i dosè: Núms. 3 i 8.

De l'onzè al quinzè: Núms. 50, 49, 46, 27 i 25.

Del setzè al vintè: Núms. 48, 24, 10, 13 i 15.

Vint-i-unè: Núm. 55.

NOTICIARI

«ELS PASTORETS». — Enguany també es celebrarà a Mollet la simpàtica festa que constitueix la representació de l'obra catalana de Josep M.^a Folch i Torres «Els Pastorets». Aquest any tindrà lloc en el Teatre Cooperativa Obrera a les nou de la nit del dimecres dia de Nadal i promet ésser, com ara fa dos anys, un gran èxit.

Els principals papers estan repartits entre un grup d'aficionats de reconeguda vàlua d'aquesta Vila, cuidant de la direcció escènica els Srs. Artur Tarragó i Ramon Salvat. De la part musical n'està encarregada l'Orquestrina Imperial i de la direcció de la mateixa el Sr. Antoni Suñé.

No s'ha planyut res en la part de sastreria, il·luminació i decorat per a que la representació sigui amb tota propietat.

Dóna goig de veure com els nens i nenes principalment, baix la direcció dels Sr. Rector i del nou Sr. Vicari Mossèn Caius Pous i també de l'enyorat ex-Vicari Mossèn Jaume Serra i Pruna, s'assagen i preparen alegrement per a tan gran festa i com encomanen als seus pares i com encomanen als seus pares aquesta joia.

Es un número tan apropiat per aquesta diada i tan educatiu que mai més en el nostre Nadal hi hauria de mancar.

La Diputació provincial ha concedit a l'Ateneu de Mollet un lot d'uns dos cents llibres per a començar la Biblioteca d'aquesta Associació. Això sense perjudici de l'edificació de la Biblioteca popular que sembla va a empendre en la nostra vila.

NOSTRE IDEAL desitja a tots els molletans, als seus subscriptors especialment, un felix Nadal i un any nou curull de prosperitats i benaurances i que sigui aquest, per al nostre país, ple de novetats agradables.

«El Matí»

«La Veu de Catalunya»

Catalans: Estigueu subscrits a un
d'aquests quatre diaris barcelonins

«La Publicitat»

«La Nau»

Productes per a l'Avicultura i Ganaderia marca RAUXOL: Farina de Carn, Farina de
Peix, Farina d'Os i Farina d'Alfals

JOSEP SEGRET BOU

Despatx i Venda: Jacinte Verdaguer, 12

MOLLET

URALITA

MADRID

Plaça Salesas, 10

BARCELONA

Plaça A. López, 15

Teules de 2'50 m. i de 1'85 m. per 1'14 m.

Teules de 1'20 m. llarg per 75 cm. ample

Canons per a desaiguar des de 6 fins a 25 cm. diàm.

Canalons per a recullir aigües, de varies amplades i
llargades

Dipòsits des de 60 fins a 1000 litres de cabuda

Exigiu sempre la marca de garantia

URALITA que porten totes les planxes

Agència i Magatzem de Mollet
Ociví Tapias * Jaume I, 76 i 82

Xarop Hipofosfats ~

~ F O Z ~

De bon gust i resultats immillorables

Els adobs i matèries per a fer-ne de
la casa

«Abonos Espinàs, S. A.»

els trobareu a

CAN VILARROSAL

Hostal «LA MARINETTE»

Granja / / Cafè - Bar Centre d'Esports

Salvador Llavina

P. Mercadal - Tel. 40

MOLLET